

Verkiezings- programma

Zeist Gemeenteraadsverkiezingen 2026

DOE IETS NIEUWS IN ZEIST

DOE IETS NIEUWS IN ZEIST

Beste Zeistenaar,

Het gaat goed in Zeist. Zeist maakt werk van sociale problemen. Zeist heeft haar zaakjes financieel goed op orde. Zeist is koploper met betrekking tot democratische vernieuwing. En toch kan het nog beter. Daar is een frisse wind voor nodig. Een partij die op een andere manier naar problemen en oplossingen kijkt. Die partij is Volt!

Wij komen met nieuwe ideeën. Het belangrijkste daarbij is dat we dingen samen willen doen. Samen met de andere partijen, maar vooral samen met de samenleving. Er zit een enorme kracht in de samenleving. Voorbeelden als Austerlitz Zorgt en Samen Duurzaam Zeist laten dat zien. Een gemeente die daar verbinding mee maakt, bereikt veel meer voor haar inwoners. Inwoners en de gemeente die de handen ineen slaan om ook de taaie problemen aan te pakken. We staan voor een overheid die vertrouwt op haar inwoners. Dat is de toekomst die we als Volt voor ons zien en waar we aan willen bijdragen.

Volt gelooft in het leren van elkaar, van vergelijkbare gemeenten in Nederland en in andere Europese landen. Volt heeft als enige Europese partij door heel Europa eigen mensen met kennis en kunde om alle uitdagingen aan te gaan. Samen maken we plannen voor onze gedeelde belangen, voor jouw toekomst en die van je burens, je vrienden en je familie. Wat ons verbindt is zoveel sterker dan wat ons verdeelt. Maar Volt Zeist is eerst en vooral een lokale partij. We maken lokaal het verschil in sterke verbinding met Europa.

Als nieuwe partij in Zeist staan we te trappelen om nieuwe energie naar Zeist te brengen. Wij bouwen daarbij graag voort op de goede basis die er al in Zeist is, om met nieuwe ideeën Zeist nog mooier te maken. Daarom zeggen we:

Doe iets nieuws. Stem Volt.

Evert Jan van Hasselt
Co-lijsttrekker Volt

Elsbeth Westerman
Co-lijsttrekker Volt

DOE IETS NIEUWS

INTRODUCEER 'ZORGZAAM ZEIST'

Een gezonde samenleving vraagt om meer dan zorg verlenen: het gaat om een leefomgeving waarin gezondheid en welzijn vanzelfsprekend zijn. Volt ziet een gemeente die niet boven of naast de samenleving staan, maar er middenin, in samenwerking met inwoners, met een mix van faciliterende en soms actieve rollen. Austerlitz Zorgt laat zien hoe dit in de praktijk werkt. Met talloze vrijwilligers en initiatieven als gezamenlijke maaltijden en beweegactiviteiten wordt eenzaamheid verminderd, sociale cohesie versterkt en blijven inwoners langer gezond en zelfstandig. De resultaten zijn overtuigend: meer tevredenheid, minder zorggebruik en aanzienlijk lagere kosten (schattingen tonen 50% besparing op de WMO en 75% besparing bij langdurige zorg). Volt brengt dit onder de naam 'Zorgzaam Zeist' naar alle buurten en dorpen van Zeist.

DOE IETS NIEUWS

BOUW SAMEN AAN EEN BRUISEND CENTRUM

Volt wil af van de zogenaamde 'aanloopstraten', straten waar vastgoedeigenaren vrij makkelijk de winkels om mogen bouwen tot woningen. Hiermee wordt het centrum steeds kleiner, tot er niets meer over is. Volt wil dat het centrum van Zeist weer tot in de verre omtrek bekend komt te staan als dé plek om te winkelen. En dat kan als we het samen doen, samen bedenken hoe dat centrum eruit komt te zien, en vervolgens samen de schouders eronder. Retail ondernemers, vastgoedeigenaren, winkelend publiek en de gemeente die samen bouwen aan het centrum van de toekomst, waarbij de gemeente niet plannen voor, maar mét de burgers maakt.

DOE IETS NIEUWS

EEN TRAM DOOR HET CENTRUM VAN ZEIST

Volt wil een uitbreiding van het bestaande plan om de Uithoflijn naar Amersfoort door te trekken: we willen daar een aftakking bij die via het centrum naar Station Driebergen-Zeist loopt. Bij voorkeur gaat de tram door de Slotlaan, wat meteen een oplossing biedt voor het autoluw maken van de Slotlaan en het winkelend publiek van gemak kan voorzien. Een tram heeft grote voordelen: hogere capaciteit, meer reiscomfort, punctueel en sneller. Een tram vergroot ook de bereikbaarheid van het centrum, wat een positief effect heeft op de lokale middenstand en op de waarde van vastgoed langs de tramlijn. En een tram is duurzaam.

Inhoudsopgave

1. Wat Volt wil: lokale oplossingen voor wereldwijde uitdagingen	5
2. Een toekomstbestendige gemeente	6
2.1. Gelijkwaardige samenwerking	7
2.2 Veiligheid en veerkracht	7
2.3 Transparantie en digitale zaken	9
3. Slim omgaan met onze leefomgeving	10
3.1 Bouwen en wonen	11
3.2 Energietransitie en klimaatadaptatie.....	15
3.3 Bereikbaarheid en de tram.....	19
3.4 Een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving	21
4. Een sociale en gezonde samenleving	26
4.1 Welvaart en werk.....	27
4.2 Onderwijs en burgerschap	30
4.3 Welzijn en zorg	32
5. Zeist en Europa.....	34
Nawoord.....	35

1. Wat Volt wil: lokale oplossingen voor wereldwijde uitdagingen

Volt ziet lokale uitdagingen in samenhang met regionale, nationale en Europese vraagstukken en kiest daarom voor samenwerking over grenzen heen. In Zeist betekent dit dat Volt-raadsleden werken aan oplossingen die lokaal effectief zijn én bijdragen aan bredere verbeteringen. Door actief te luisteren naar inwoners en samen te werken met Volt-collega's uit omliggende gemeenten als Bilthoven, Bunnik, Soest en Utrecht, zoekt Volt steeds naar gezamenlijke oplossingen waar iedereen sterker van wordt.

Onze lokale oplossingen stoelen op het fundament van het beleid van Volt door heel Europa, de 5 + 1 pijlers:

1. **Slimme overheid:** onderwijs, technologische innovatie en digitalisering zijn sleutelementen van de 21ste Eeuw;
 2. **Economische renaissance:** de economie moet de motor van de maatschappelijk vooruitgang van de samenleving zijn;
 3. **Sociale gelijkheid:** iedereen moet verzekerd zijn van gelijke kansen en rechten;
 4. **Wereldwijde balans:** we moeten onze verantwoordelijkheid nemen voor onze rol in mondiale uitdagingen;
 5. **Kracht bij de burger:** mensen moeten in staat worden gesteld invloed uit te oefenen op de politiek voorbij de verkiezingen;
- +1. **EU-hervorming:** wij letten op de dwarsverbanden vanuit de EU tot aan lokaal en kijken daarbij scherp naar eventueel noodzakelijke democratische vernieuwingen, naast het bevorderen van grenzeloos samenwerken van alle bestuurslagen, ook binnen Zeist zelf.

Om te kunnen samenwerken en de beste oplossingen te vinden, dienen we de huidige verdeeldheid in de samenleving te doorbreken. Iedereen moet gehoord worden en moet kunnen meedoen, ongeacht achtergrond of situatie. Of je nu rijk of arm bent, woningzoekend of huurder, hoogopgeleid of zonder opleiding, Volt roept iedereen op om samen te werken aan een betere toekomst. Wij bieden de kansen om dat te doen.

Is dat idealistisch? Jazeker! Maar het is ook praktisch. Oude en nieuwe uitdagingen kunnen alleen effectief worden aangepakt als we de handen ineenslaan. Of het nu gaat om de zorg, de bestrijding van criminaliteit of eerlijke beloning voor werk: samenwerking is de sleutel. Grenzen beschermen ons niet, net zo min als gesloten bubbels van gelijkgestemde mensen. Samen staan we sterker.

In de volgende hoofdstukken staan de concrete verbeteracties die we in de gemeenteraad van Zeist willen oppakken.

2. Een toekomstbestendige gemeente

Volt wil in Zeist de samenwerking tussen gemeente en inwoners versterken door deze echt gelijkwaardig te maken. Hoewel Zeist koploper is in democratische vernieuwing, ervaren veel inwoners nog steeds dat hun inbreng weinig effect heeft. Volt pleit daarom voor een cultuur waarin de gemeente niet bepaalt hoe inwoners mogen meedoen, maar een cultuur waarin de gemeente samen mét de inwoners vanaf het begin plannen ontwikkelt en uitvoert. Dat vraagt om meer en tweezijdig vertrouwen, om het ontschotten van gemeentelijke afdelingen, en het stellen van de vraag: “Hoe pakken we dit mét inwoners aan?” Zo ontstaan betere en goedkopere oplossingen, die dichter bij de behoeften van inwoners liggen. Inspiratie komt van de pilot Vollenhove in the Picture (VIP), waar bewoners, gemeente en partners gezamenlijk projecten realiseerden, zoals een buurthuis en ontmoetingsplekken. Volt wil deze aanpak vaker inzetten, multifunctionele ontmoetingsplekken stimuleren en investeren in competenties van ambtenaren en bestuur om echte samenwerking met inwoners mogelijk te maken.

Voor veiligheid kiest Volt voor een brede benadering: een samenleving waarin iedereen zich veilig voelt en waarin buurten en dorpen veerkrachtig zijn. Inwoners worden gestimuleerd zich voor te bereiden op crises, met fysieke en digitale ontmoetingspunten en inventarisaties van hulpbehoeften, trainingen en oefeningen. De gemeente moet hierbij zowel faciliterend als zelf weerbaar zijn. Daarnaast wil Volt de aangiftebereidheid vergroten, vooral bij huiselijk geweld, en sterk inzetten op cyberveiligheid. Dit betekent een meldpunt, voorlichting op scholen en aan ouders, en duidelijke afspraken met scholen over onderwijs tegen cybercrime en ondermijning.

Tot slot zet Volt in op transparantie en digitale inclusie. Iedereen moet toegang hebben tot digitale diensten, met ondersteuning via de bibliotheek, vrijwilligers en Informatiepunten Digitale Overheid (IDO's). Daarnaast wil Volt een open data-portaal, betere databeveiliging en verantwoord gebruik van AI door kennisopbouw, onafhankelijke toetsing en een openbaar algoritme-register. Zo blijft Zeist een transparante, inclusieve en toekomstgerichte gemeente.

2.1. Gelijkwaardige samenwerking

Gemeente Zeist is al jaren koploper op het terrein van democratische vernieuwing. Denk aan “de maaltijd van Zeist”, de “Inwoners Advies Commissie” (burgerberaad) en recent nog de gestarte pilot met buurtbudgetten. Volt Zeist juicht dit toe! En toch zien we nog ruimte voor verbetering als het gaat om samenwerking mét burgers. Er is potentie voor meer projecten zoals Austerlitz Zorgt, een landelijk bekend voorbeeld. Maar ook minder bekende voorbeelden als Samen Duurzaam Zeist en Stadslab Zeist dragen op een mooie manier bij aan onze Zeister samenleving.

Volt is ervan overtuigd dat gemeente en initiatieven uit de samenleving elkaar enorm kunnen versterken. Dat gebeurt echter niet zolang de gemeente dicteert onder welke voorwaarden inwoners mee mogen doen met de gemeente. Volt Zeist zet in op gelijkwaardige samenwerking tussen de gemeente en bewonersinitiatieven.

- **We willen dat de gemeente faciliteert wat moet en samenwerking met burgers omarmt waar kan.** Er zijn taken die de gemeente moet doen en niet kán overlaten aan eerst een inspraakronde of anderszins burgerparticipatie. Zij heeft een vastgestelde set taken. Maar er kan daarbinnen veel meer samen met burgers dan nu het geval is. Wij geloven daarom in elkaar meer vertrouwen geven en in minder muren tussen allerlei samenhangende taakgebieden.
- **Bij alle plannen die we als gemeente in gang zetten, stellen we aan de voorkant de vraag: “Hoe kunnen we dit mét inwoners aanpakken?”** Met die vraag sluiten we aan bij de kwaliteiten die inwoners en bewonersorganisaties kunnen inbrengen. Zulke oplossingen zijn vaak ook beter én goedkoper. En door plannen vanaf het begin en op basis van gelijkwaardigheid mét inwoners uit te werken, voorkomen we dat inwoners menen dat er niets met hun inbreng wordt gedaan. Een goed voorbeeld van zo’n gelijkwaardige samenwerking is de pilot “Vollenhove in the Picture (VIP)”, waar inwoners van de L-flat, medewerkers van de gemeente, de woningbouwcorporatie en de welzijnsorganisatie samen projecten bedachten én uitvoerden die direct bijdroegen aan woongeluk. Voor de gemeente betekent dit een dubbelrol: enkele medewerkers van de gemeente treden op als onafhankelijk procesfacilitator; andere medewerkers voeren hun eigenlijke werk uit, maar nu in gelijkwaardige verbinding met inwoners en anderen.
- **We zetten in op competentieontwikkeling binnen de gemeentelijke organisatie op het gebied van gelijkwaardig samenwerken met de samenleving.** De gemeente is nu gewend om goed naar inwoners te luisteren, om vervolgens zelf een plan te ontwikkelen. Op zo’n plan kunnen inwoners vervolgens in meer of mindere mate invloed uitoefenen. Gelijkwaardige samenwerking vereist een andere benadering. Daarom wil Volt Zeist ook binnen de raad en het college aandacht voor gelijkwaardige samenwerking, wat de voordelen daarvan zijn, maar ook wat dit vereist van de gemeentelijke organisatie en de aansturing door raad en college. Volt Zeist wil investeren in competenties binnen de gemeentelijke organisatie en de raad die nodig zijn om dergelijke samenwerkingen op gang te brengen.
- **We willen meer aandacht voor multifunctionele accommodaties in buurten en dorpen.** Gemeenschapskracht gedijt het beste als er goede faciliteiten zijn waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten, activiteiten kunnen organiseren, kunnen sporten, etc.

2.2 Veiligheid en veerkracht

Een veilige samenleving is veelomvattend: het gaat van minder huiselijk geweld tot minder inbraken en het tegengaan van cybercrime. We willen dat iedereen zich veilig voelt, ongeacht waar je vandaan komt, je geloof, van wie je houdt en hoe je er uitziet.

Veiligheid gaat ook over veerkracht en weerbaarheid. Dit kan het best op buurtniveau, omdat mensen elkaar daar (kunnen) kennen en niet opgaan in de anonimiteit van de samenleving. Bewoners leggen daar de basis voor *zelf- en samenredzaamheid*. Een goede mentale voorbereiding maakt het verschil tussen paniek en doordachte actie, omdat men van elkaar weet wat men te bieden heeft en/of nodig heeft in tijden van nood. Een veerkrachtige en weerbare gemeentelijke organisatie is daarbij onmisbaar.

- **We zetten in op het ontwikkelen van zelf- en samenredzaamheid van de inwoners.** Dit doen we door inwoners te stimuleren elkaar beter te leren kennen, zichzelf in dit onderwerp te verdiepen en behoeftes buurtbreed (bv een gedeelde noodvoorraad) en individueel (bv medische behoeftes) in kaart te brengen, om tevens nuttige interne en externe expertise en oplossingen voor noodsituaties (bv een brandplan) te inventariseren, en om zulke informatie geregeld samen te actualiseren. Bij voorkeur loopt dat via bestaande buurtnetwerken, inclusief een centraal fysiek noodpunt. Hierbij creëren we een online omgeving met intuïtieve platform-opties om elkaar op te zoeken en berichten te delen.
- **We zorgen dat de gemeentelijke organisatie veerkrachtig en weerbaar kan acteren in tijden van nood of langdurige verstoringen.** De gemeente faciliteert speciale informatie/trainingsmomenten over 'wat te doen als...' Dat gaat om specifieke situaties (bv stroomuitval of brand) en echte oefeningen daarmee.
- **We willen verbeterde inclusie en een goede fysieke basisveiligheid voor iedereen.** Dit kunnen we enerzijds aanpakken via de speciale inclusie agenda "Meedoen in Zeist". En anderzijds willen we dit met name aangaande huiselijk geweld, maar ook voor andere criminaliteit, aanpakken door ruimer en directer informatie te geven over hoe en waar men aangifte kan doen
- **Voor de weerbaarheid tegen cybercrime zetten we duidelijker in op een speciaal meldpunt voor digitale criminaliteit.** We zetten daarbij in op goede hulpverlening aan de slachtoffers van cybercrime, op het breed delen van (geanonimiseerde) voorbeelden van digitale criminaliteit, en op voorlichting via basis- en middelbare scholen, waar nuttig in samenhang met Halt en gratis voorlichtings-initiatieven zoals HackShield. Het slagen van voorlichting zal effectiever zijn als we bij lessen aan kinderen ook de ouders meenemen.
- **We willen meer zekerheid dat kinderen een goede voorbereiding krijgen op de online wereld en weerbaar zijn tegen cybercrime.** Wij vinden dat de gemeente via het scholenoverleg meer moet aandringen om expliciet te laten maken hoe scholen hun leerlingen voorlichten over cybercrime en ondermijning en dat er speciale lessen komen voor mediawijsheid met speciaal daartoe getrainde docenten.

2.3 Transparantie en digitale zaken

Een slimme gemeente zet technologie in om het leven van haar inwoners makkelijker, eerlijker en transparanter te maken. Niet door blind te digitaliseren, maar door digitale vernieuwing te combineren met persoonlijk contact en gelijke toegang voor iedereen. De bibliotheek heeft daarbinnen een belangrijke rol in het persoonlijk ondersteunen van bewoners bij digitale competentieontwikkeling, helemaal nu Zeist in haar ICT-visie 2023 heeft aangegeven communicatie naar de burgers steeds meer te willen gaan vormgeven volgens het principe 'digitaal, tenzij...'

- **We nemen duidelijk stelling m.b.t. digitalisering:** afbouwen afhankelijkheid Big Tech, overgaan op Open Source en Europese diensten, en geen overheids- communicatie via X en soortgelijke Amerikaanse democratie-ondermijnende fora.
- **We vinden het belangrijk dat iedereen voldoende competenties heeft/aanleert om digitale overheidsinformatie te kunnen gebruiken, ongeacht achtergrond of beperking.** Dit betekent het faciliteren en bundelen van bestaande "digitale leraren" (wegwijscafé's en andere burgerinitiatieven}, het organiseren van workshops en trainingen ism bibliotheken en gemeenschapscentra, het controleren van websites volgens de richtlijnen van de stichting Accessibility, het opvolgen van de aanbevelingen uit het CISO-rapport¹, en het inrichten van voldoende IDO's².
- **We willen een open data-portaal.** Gemeenten als Amsterdam en Gent laten zien hoe een open data-portaal inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties kan inspireren om nieuwe toepassingen te ontwikkelen³.
- **We willen een lobbyregister voor het hele College:** in navolging van de Gedeputeerde Staten van Utrecht, willen we dat ook de agenda's van onze Collegeleden, als onderdeel van zo'n register, openbaar online komen.
- **We zien twee opties om op gemeenteniveau AI verantwoord te gebruiken:**
 1. **Investeren in kennisbevordering en dataverzameling:** er is een grote behoefte aan kengetallen en nulmetingen om te weten of we het 'goede' doen (bv bij biodiversiteit). Daarbij hoort het investeren in trainingen op het gebied van AI en betekenisvolle data-analyse. Daarbij hoort ook het eenduidig kunnen delen en vergelijken van data in regionaal verband.
 2. **Invoeren van een gemeentelijk algoritme register:** Een openbaar register waarin burgers kunnen zien welke data worden gebruikt, hoe deze worden verwerkt, en waar menselijk toezicht plaatsvindt. Voorbeelden zijn te vinden in Amsterdam en Helsinki⁴. Dit register zou uiteraard regelmatig bijgewerkt moeten worden en burgers zouden een optie moeten hebben om onregelmatigheden te melden of te laten corrigeren.

¹ Zeist scoort een 5,5 in dat CISO rapport, vanwege slechte informatiebeveiliging en -privacy.

² Een IDO, Informatiepunt Digitale Overheid, biedt laagdrempelig, gratis en voor iedereen toegankelijke ondersteuning bij vragen over het gebruik van de digitale overheid.

³ <https://stad.gent/en/city-governance-organisation/open-data> en <https://www.iamsterdam.com/en/business/startupamsterdam/insights-interviews/city-data>

⁴ <https://ai-regulation.com/amsterdam-and-helsinki-launch-algorithm-and-ai-register/>

3. Slim omgaan met onze leefomgeving

We willen stevig inzetten op de grote uitdagingen van deze tijd: wonen, energie, het klimaat, bereikbaarheid en een gezonde leefomgeving.

Het woningtekort vraagt om versnelling en slimme oplossingen. Volt wil de 2.500 geplande woningen realiseren en wil bekijken of het mogelijk is om tot 2050 nog 2.500 tot 3.500 extra woningen toe te voegen. Daarbij kiezen we voor duurzame en betaalbare woningen, levensloopbestendig bouwen en een mix van sociale huur, middenhuur en koop. Oplossingen als inbreiding, optoppen, transformatie, coöperatief wonen en hospitaverhuur moeten meer ruimte krijgen. Ook participatieve stadsplanning is cruciaal: inwoners worden al vroeg betrokken bij bouwplannen.

Op het gebied van energie en klimaat pleit Volt voor versnelling van de energietransitie en klimaatadaptatie. Dit betekent meer lokale energieopwekking, steun voor energiecoöperaties en Smart Energy Hubs, en stevig inzetten op isolatie en energiebesparing. Klimaatadaptatie vraagt om maatregelen tegen droogte, hittestress en wateroverlast, zoals groene daken, afkoppelen van regenwater en robuuste natuur. Water en bodem moeten ook leidend worden in ruimtelijke ordening.

Qua mobiliteit wil Volt de leefbaarheid en duurzaamheid voorop zetten. We hebben het ambitieuze plan om de Uithoflijn-tram naar Zeist door te trekken met daarbij een aftakking door het centrum naar station Driebergen-Zeist. Dit zou de bereikbaarheid vergroten, de middenstand versterken, autoverkeer verminderen en bijdragen aan CO2-reductie. Daarnaast pleit Volt voor betere fietsroutes en slimme mobiliteitsoplossingen.

Een gezonde leefomgeving staat centraal. Volt zet in op schoon water, goede luchtkwaliteit en een circulaire economie met meer hergebruik, reparatie en gescheiden afval. Biodiversiteit moet worden beschermd en versterkt, inclusief aandacht voor de wolf als onderdeel van het ecosysteem, met een helder beleid voor probleemwolves. Verder stimuleert Volt een cultuurrijke, sportieve en rookvrije samenleving.

Zo bouwt Volt in Zeist aan een toekomst waarin wonen, energie, bereikbaarheid en natuur hand in hand gaan met betaalbaarheid, leefbaarheid en duurzaamheid.

3.1 Bouwen en wonen

Wonen is een basisrecht, maar het woningtekort is overal een grote uitdaging. Het knelt niet alleen in de aantallen, maar ook in de kosten van de huur, de hypotheek en de energierekening. Ook 'doorverhuizers' zitten vast door te weinig aanbod. Steden en dorpen moeten dus groeien en tegelijkertijd de leefbaarheid hoog houden. Dat is ingewikkeld, maar wij zijn ervan overtuigd dat het kan.

Elke wijk in Zeist heeft een eigen karakter, met bijbehorende wensen en behoeften. Het beste resultaat ontstaat wanneer bewoners actief kunnen meepraten en meedoen, en afspraken helder zijn en worden nagekomen. Het betrekken van inwoners is voor Volt één van de vijf kernwaarden waar zij voor staat.

- **We willen de reeds geplande 2.500 woningen voor 2030 realiseren en daarnaast op zoek gaan naar opties voor het realiseren van nog eens 2.500 tot 3.500 extra woningen voor 2050.** Waar nodig, spoort Volt de gemeente aan om vaker haar voorkeurrecht te gebruiken, grond aan te kopen of samenwerkingen met buurgemeenten aan te gaan om nieuwe wijken te ontwikkelen.
- **Binnen de huursector in Zeist willen we meer controle op eerlijke huurprijzen.** Dit geldt ook als er wordt gewisseld van huurder. De gemeente moet proactief controles uitvoeren en boetes uitdelen als verhuurders de maximale huurprijzen niet respecteren.
- **We willen het makkelijker maken om bestaande (lege) gebouwen of te grote woningen te transformeren of te splitsen.** Dit kan met scherper sturen op beperkende parkeerreguleringen, waardoor de houdgreep van parkeren minder geldt.
- **We houden vast aan de norm van 30% sociale huur bij nieuwbouw en pleiten voor méér betaalbare woningen in het middensegment.** We streven naar gemengde wijken met een mix van huur en koop, betaalbaar en duurder, zodat mensen kunnen doorstromen binnen hun eigen buurt. De gemeente speelt hierin een actieve rol, samen met de woningcorporaties Woongroen en NabijWonen.
- **We pleiten voor hogere participatieniveaus bij stadsplanning, inclusief gelijk- waardige gemeente-met-burgers-samenwerking waar dat kan.** Belangrijk daarbij: dit moet vanaf het begin, bij de allereerste ideevorming. Dit leidt tot meer draagvlak en betere oplossingen. Voor zulke processen is aan het begin budget nodig, o.a. voor organisatie en ondersteuning, maar het voorkomt dure proces- en verdragingskosten tijdens en achteraf.
- **We zien in de ontwikkeling van met name het stationsgebied een uitgelezen kans om participatie serieus vorm te geven.** Hier komen belangen samen van natuur, landschap, cultuurhistorie, woningbouw, kantoren, omwonenden en woningzoekenden. Daarom zal Volt zich inzetten om het nu al lopende participatie- proces van het stationsgebied bij te sturen waar nodig en nog mogelijk. Tevens zal Volt erop toezien dat de gemeente straks de daar gevoerde participatie correct evalueert, zodat toekomstige projecten daarvan kunnen profiteren.
- **We pleiten voor extra aandacht voor ouderen bij nieuwbouw.** Ouderen wonen vaak in te grote huizen. Ze willen wel verhuizen, maar kunnen niet omdat er geen betaalbare en/of levensloopbestendige alternatieven beschikbaar zijn. Als ouderen gemakkelijker kunnen

verhuizen, komt er een keten van verhuizingen op gang die bijdraagt aan het oplossen van de huidige problemen in de woningmarkt.

- **We pleiten voor aandacht voor zorgfaciliteiten in nieuwbouwwijken die zich mede richten op ouderen.** Op die manier kunnen de ouderen daar langer zelfstandig blijven wonen. Immers, zorg bij die groep neemt onevenredig toe, als men nog woont in huizen en wijken die niet levensloopbestendig zijn.
- **De nu betaalbare woningen moeten ook in de toekomst betaalbaar blijven door woningcorporaties meer te laten bouwen voor het middensegment.** Dit kan door duidelijke, afdwingbare afspraken in contracten met projectontwikkelaars op te nemen en door woningcorporaties meer mogelijkheden te geven om een deel van hun bestaande en nieuwbouwwoningen over te dragen aan woonverenigingen⁵, maar ook door anderszins meer ruimte te bieden aan coöperatief wonen via projecten zoals Knarrenhofjes en Collectief Opdrachtgeverschap. We kijken daarbij ook naar het nieuwe revolverend VRO⁶ fonds voor coöperatieve woonvormen.
- **We dagen architecten en ontwikkelaars uit om met slimme, duurzame en esthetische oplossingen te komen voor hoogbouw, waarnaar de doelgroep (vitale senioren, kleine huishoudens) in Zeist zou willen doorstromen.** Het groene karakter van Zeist vraagt om zorgvuldige keuzes: hoogbouw mag op de juiste plek en met de juiste kwaliteit worden gerealiseerd. De echte uitdaging bij hoogbouw zit hem in het omgaan met groen, hittestress en verstening. Dit kan worden beantwoord met minder weids maar meer kwalitatief groen, waaronder innovatief verticaal groen. Zo verbinden we woonkwaliteit met klimaatadaptatie en blijft het dorpse, bosrijke karakter, dat Zeist zo geliefd maakt, behouden.
- **We zijn voorstander van inbreiden.** Binnen de bestaande wijken ziet Volt volop kansen voor inbreiding. Door te focussen op wat er al staat, ontstaan er kansen om de kwaliteit van bestaande wijken te verbeteren. Inbreiding kan op veel manieren: optoppen, aanbouwen, transformaties van kantoren of winkels, splitsen van woningen, voorkomen van leegstand, flexbouw, tiny houses of het benutten van boerenerven. Gezien de verwachte korte resterende levensduur van betonnen gebouwen, spoort Volt de gemeente aan om ook gericht te kijken naar inmiddels ouder zorgvastgoed en oudere winkelcentra en die gebouwen onderdeel te maken van de oplossing. Zo benut Zeist haar ruimte slim én toekomstgericht.
- **We willen een onderzoek naar de optop-potentie⁷ binnen Zeist.** Optoppen is het toevoegen van één of twee extra verdiepingen bovenop een bestaand gebouw en kan vaak zonder noemenswaardige visuele schade aan het karakter van de omgeving. Sterker nog, het kan vaak juist bijdragen aan het verbeteren van het karakter van een gebouw én zijn directe omgeving. Een bijkomend voordeel is dat de opbrengsten van optoppen kunnen worden ingezet om het bestaande gebouw te verduurzamen en te verbeteren. Zo profiteren ook de huidige bewoners.

⁵ Een woonvereniging/wooncoöperatie is een vorm van collectief wonen, waarbij een groep bewoners samen een pand bezit of huurt tbv gemeenschappelijk wonen en zelfbeheer.

⁶ <https://www.volkshuisvestingnederland.nl/onderwerpen/wooncooperatie/financiering-van-wooncooperaties>

⁷ Waar hier 'optoppen' staat, kan ook 'uitplinten' (een uitbreiding aan de onderzijde) of 'aanplakken' (een aanbouw aan de zijkant) worden gelezen.

Bovendien vermindert optoppen de druk op de schaarse grondmarkt en past het vaak binnen bestaande omgevingsplannen, wat de uitvoerbaarheid vergroot.

- **We willen dat de gemeentelijke vastgoedcoördinator zich ook gaat bezighouden met leegstaande woningen.** In Zeist staat circa 2% van de 30.260 geregistreerde woningen leeg, oftewel ongeveer 560 woningen, waarvan 120 tot 240 ook een jaar eerder al leegstonden.⁸ Als de vastgoedcoördinator geen oplossing kan bieden voor deze leegstand, wil Volt dat nogmaals kritisch gekeken wordt naar de juridische opties⁹, omdat het bouwen of anderszins creëren van potentieel zo'n 240 extra woningen ook niet gratis is voor de gemeente.
- **We verlagen de drempels voor hospitaerverhuur.** Zeist stond vroeger bekend om zijn vele goede pensions, maar deze vorm van verhuur raakte in de vorige eeuw uit de gratie door ongunstige regelgeving voor de hospita's. Wat veel mensen niet weten, is dat hospitaerverhuur sinds 2024 weer veel eenvoudiger is geworden. Het is daarom tijd voor een herwaardering van deze woonoptie in Zeist. We willen dat de gemeente de drempels voor hospitaerverhuur verlaagt door:
 - Gemeentelijke regels¹⁰ voor verhuur van kamers in eigen woning eenvoudig te presenteren en waar nodig te versoepelen.
 - Hospitaerverhuur mogelijk te maken binnen afspraken met woningcorporaties
 - Samen te werken met gespecialiseerde organisaties zoals 'Hospi Housing', 'kamers met aandacht' of 'onder de pannen'.
 - Een gerichte campagne te starten om deze optie onder de aandacht te brengen
- **We breiden het woningaanbod daarnaast ook uit, omdat we verwachten dat het onvoldoende toeneemt met enkel inbreiden.** Zeist heeft een verantwoordelijkheid om bij te dragen aan het oplossen van het woningtekort in de regio. Volt wil daarbij het omzetten van groen naar bebouwing beperken en zoeken naar logische plekken, expliciet ook samen met buurgemeenten, waarbij samen duurzaam en realistisch gecompenseerd kan worden voor verlies aan groen.
- **We pleiten voor een evenwichtige afweging tussen wonen en parkeren, waarbij het belang van woningbouw zwaarder mag wegen .** Parkeernormen belemmeren nu verdichtingsopties zoals optoppen, splitsen, uitplinten en aanplakken, juist de vormen die betaalbare woningbouw mogelijk maken zonder extra ruimtebeslag. Zeist heeft al stappen gezet richting flexibeler parkeerbeleid, toch ziet Volt ruimte voor verdere verbetering¹¹:

⁸ Dit is na energie-correctie. Er is sprake van leegstand, als er op 1 januari geen bewoning is volgens de BRP, er geen bedrijvigheid is volgens het ABR en er geen (fiscaal) gebruik is volgens de LVWOZ.

<https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2024/48/landelijke-monitor-leegstand-2024> . NB: de eventuele onttrekking van (kleine) woningen aan de Zeister woningvoorraad via Airbnb is dusdanig beperkt dat dat in Zeist geen maatschappelijk probleem lijkt.

⁹ De gemeente Zeist heeft bewust geen leegstandverordening, omdat men liever inzet op overtuigingskracht (o.a. via een vastgoedfonds en -coördinator). Dit is echter vooral gericht op winkels en bedrijven; niet op woningen. Daarnaast is landelijk nu een aanpassing gaande op de leegstandswet, die ook meer mogelijkheden kan gaan bieden om leegstand tegen te gaan.

¹⁰ Info hospitaerverhuur: <https://www.zeist.nl/verhuizen-en-verbouwen/wonen/opkoopbescherming> ; <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/woning-verhuren/vraag-en-antwoord/wat-moet-ik-weten-als-ik-een-hospitakamer-wil-verhuren> ; https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/privewerk_en_inkomen/internet/economie/ik-verhuur-mijn-huis/verhuur-deel-huurwoning.

¹¹ Volt volgt daarbij de suggesties uit de handreiking 'parkeren bij optoppen' van de Provincie Zuid-Holland, Provincie Utrecht, Platform 31 en Aedes.

- Maak gebruik van de nieuwste CROW-data¹² (juni '24) om normen te verlagen, o.a mbt autobezit, bezoekersnormen en reductiefactoren HOV-locaties.
 - Voer datagedreven parkeernormen in¹³, vooral bij sociale huur, en differentieer dan op woningtype, doelgroep en locatie.
 - Introduceer nulvergunningen voor nieuwe woningen bij inbreiding in gereguleerde gebieden¹⁴, zodat er gericht gebouwd kan worden voor huishoudens zonder auto.
 - Herzien de gebiedsindeling: vergroot nu al het centrumgebied (categorie A) zodat lagere normen daar direct kunnen gelden.
 - Kijk bij het stimuleren van dubbelgebruik ook naar het geleidelijk openbaar toegankelijk maken van private parkeervoorzieningen.
 - Onderzoek uitbreiding van straatparkeren, bijvoorbeeld door haaks parkeren of door het benutten van ontstane ruimte door overgang van 50km wegen naar 30km wegen of naar eenrichtingsverkeer.
- **We zien in het huidige parkeerbeleid goede aanknopingspunten voor het oplossen van het bezoekers parkeerprobleem.** Rondom het centrum is er veel gedoe rondom wel of niet betaald parkeren invoeren voor bepaalde straten. Volgens Volt is er geen gewoon parkeerprobleem, maar een bezoekers parkeerprobleem. Die bezoekers zijn werknemers en bezoekers van de winkels en bedrijven in en rondom de Slotlaan. Tevens betreft het centrumbewoners, die met hun (extra) auto of (werk)busje uitwijken naar een gratis parkeerplek in de buurt van hun eigen straat. In samenspraak met alle betrokken partijen en met inachtneming van de precieze samenstelling van de parkerende bezoekers kan men via een participatietraject hier tot een gedragen oplossing komen.

¹² De CROW bandbreedte voor sociale huur is bv nu tot 0,2 ipv de voorheen 0,5. Tevens: Zeist kent een bezoekersnorm van 0,2, maar die mag bij 'zeer stedelijk' inmiddels naar 0,1 in gebied A, B en C.

¹³ De CROW-richtlijnen betreffen voorspellingen. Dat kan gerichter ogv de werkelijke data.

¹⁴ Nijmegen heeft bijvoorbeeld in haar vergunning-regelgeving geregeld dat bij splitsing van huizen in een gereguleerd gebied geen parkeervergunningen worden uitgegeven voor de nieuwe nummers.

<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR709184/1>

3.2 Energietransitie en klimaatadaptatie

Als we te weinig doen tegen klimaatverandering, laten we een onleefbare wereld achter. Een drastische overstap van fossiele naar hernieuwbare energie is nodig. Dit moet niet alleen vanwege het klimaat, maar ook vanwege geopolitieke en economische risico's: fossiele brandstoffen raken op en komen uit instabiele regio's. Volt ziet kansen voor slimme innovaties en samenwerking tussen bedrijven, lokale energiecoöperaties (ook huishoudens) en inwoners. Door hun aantal en flexibiliteit kunnen zij vraag en aanbod beter op elkaar afstemmen, waardoor kernenergie en kolen overbodig worden. Dit vergroot ook het draagvlak voor de energietransitie.

De bestaande klimaatverandering vraagt ook om stevige aanpassingen. Zeist heeft al last van extremer weer: piekbuien, langdurige droogte en hetere zomers. Op onze hogere zandgronden dreigen verdroging en bosbranden, terwijl lagergelegen delen kampen met wateroverlast en natte kelders. In sterk versteende wijken, zoals het centrum, is er juist hittestress. In Zeist stroomt bij veel daken het regenwater ook nog zo het riool in. Daar zou afkoppelen en groene daken veel winst opleveren. De gevolgen van niets doen zijn in ieder geval hoog, zowel financieel als maatschappelijk.

- **We omarmen de energiedoelstellingen van de gemeente Zeist :**

- Zeist is zo spoedig mogelijk energieneutraal, wat betreft Volt al in 2040.
- In 2050 is ons energieverbruik minimaal 50% lager dan in 2016.
- Alle energie die we vanaf 2050 nodig hebben, wekken we duurzaam op.
- Als gemeentelijke organisatie willen we in 2030 al energieneutraal zijn.

Hier voegen wij aan toe dat de energietransitie voor iedereen haalbaar en betaalbaar dient te zijn en energie voor iedereen toegankelijk moet blijven.

- **We willen woningen die passen bij de wensen van nu: energiezuinig, een prettig binnenklimaat, innovatief duurzame bouw¹⁵ en meer groene daken.** Volt wil daarbij een groene, uitnodigende buitenruimte die ontmoeting en beweging stimuleert, verkoeling biedt in de zomer en beschermt tegen wateroverlast.

- **We blijven inzetten op isolatie van woningen en gebouwen.** Een belangrijke bouwsteen in het verminderen van energieverbruik, is het verbeteren van isolatie, zowel om warmte binnen als buiten te houden. Daarom wordt de isolatiesubsidie voortgezet voor slecht geïsoleerde koopwoningen en de gratis isolatie voor mensen met een bescheiden inkomen. Volt wil ook hulp(coaches) via Mijn Groene Huis voor het aanvragen van subsidies. Door een vermindering van energiegebruik blijft er meer ruimte over op het net voor wonen, klimaatadaptatie en recreatie.

- **We willen doorgaan met het maken van afspraken met de woningcorporaties en bedrijven over het verduurzamen van hun panden.** Hierbij is het uitgangspunt dat bewoners er niet op achteruit gaan: huren kunnen worden verhoogd, mits de verhoging wordt gecompenseerd door lagere energielasten.

- **We versnellen de energietransitie door initiatieven te steunen om meer duurzame energie op te wekken in de eigen regio.** De hoeveelheid duurzaam in Zeist opgewekte energie blijft

¹⁵ De gemeente Zeist heeft via het convenant toekomstbestendig bouwen 2.0, getekend voor niveau 'Goud', dus daar houden we haar aan.

achter bij de gewenste hoeveelheid. Het komt op dit moment alleen uit zonnepanelen op daken. We staan open voor alle duurzame bronnen van energie: naast meer zon-op-daken, ook windturbines, zonnevelden, warmtepompen, aardwarmte en waterkrachtcentrales. Waterstof als opslagvorm en drager van energie kan ook nogmaals bekeken worden.¹⁶

- **We zetten in op nieuwe technische en energie-efficiënte oplossingen voor netcongestie door meer ruimte voor zelfvoorzienendheid, burgerinitiatieven en lokale energie-initiatieven, zoals Smart Energy Hubs¹⁷.** Om de netcongestie het hoofd te bieden, moeten we naast leren consuminderen, allemaal ook leren onze vraag naar elektriciteit beter af te stemmen op het aanbod van stroom. Dat kan via lokale energie-initiatieven. Wij stimuleren dat door deze optie een plek te geven in de nieuwe Omgevingsvisie via het wijzigen van bestemmingsplannen, het bespoedigen en subsidiëren van vergunningverlening, en contact met de provincie Utrecht en buurgemeenten. Zulke coöperaties en energie-initiatieven kunnen ook ondersteuning krijgen van de provinciale coöperatie Energie van Utrecht.
- **We maken Smart Energy Hubs en lokale energiecoöperaties mogelijk door:**
 - inwoners tijdig bij de uitvoering van projecten te betrekken die te maken hebben met de energievoorziening in hun regio.
 - te wijzen op de beschikbare middelen via de gemeente, de provincie en regionale energiestrategieën (RES).
 - lokale energiecoöperaties in elke vorm en met alle mogelijkheden te stimuleren, zodat zij straks decentraal 50% van de benodigde stroom kunnen gaan opwekken, gaan opslaan, en zelf gaan gebruiken of op de markt gaan brengen voor iedereen en voor een betaalbare prijs.
 - te kijken of daarbij ook aangesloten kan worden bij het initiatief Local4Local of energiecoöperatie GOED.
 - huidige knellende wet- en regelgeving te signaleren en daarvoor aan te sturen op aanpassing.
- **We willen dat bij het afwegen van de opties voor nieuwe energie ook goed gekeken wordt naar innovaties, die momenteel een vogelvlucht maken.** Hoe groot is de potentie van restwarmte delen? Wat kunnen particulieren en bedrijven doen om te consuminderen, hun eigen energie efficiënt te gebruiken of te delen? Kunnen we naast aardwarmte en restwarmte voor warmtenetten, ook open water gebruiken voor koudnetten? Welke Rijks- of Europese subsidies zijn er? De gemeente heeft in haar Actualisatie Routekaart Nieuwe Energie aangegeven niet bang te zijn om te experimenteren, dus daar houden we haar aan.
- **We omarmen de toekomstvisie in de nota ' Klimaatbestendig Zeist' met daarin concrete doelen voor het aanpakken van wateroverlast, hitte, droogte en waterveiligheid, namelijk een klimaatbestendig Zeist waar:**
 - hemelwater wordt opgevangen en niet verdwijnt in het riool;

¹⁶ In Zeist is in 2019 en 2023 tegen een waterstof-motie gestemd, omdat het alleen rendabel zou zijn bij grote toepassing. Niettemin onderzoekt Stedin wel hoe het gasleidingen-net geschikt te maken voor waterstof. Volt houdt in de gaten of zo alsnog nieuwe opties ontstaan.

¹⁷ Dit betreft lokale energiesystemen waar intern vraag en aanbod perfect op elkaar afgestemd worden doordat in een soort control room vraag en aanbod voortdurend wordt gemeten en geanalyseerd. Daardoor zijn bv. bedrijventerreinen in staat om toch verder te groeien en te verduurzamen. Maar het kan ook gaan om buurtbatterijen-opslag in een woonwijk.

- de voet- en fietspaden schaduw hebben op het heetste moment van de dag;
 - voor iedereen op loopafstand verkoeling te vinden is in de vorm van een speeltuin, park of bos;
 - en ja... ook een Zeist waarin zo af en toe, na een uitzonderlijk zware regenbui, de woonstraten tijdelijk onder water kunnen en mogen staan.
- **We willen dat de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft m.b.t. klimaatadaptatie.** Dit betreft de (her-)inrichting/beheer van de openbare ruimte. De eisen en randvoorwaarden voor klimaatbestendig bouwen staan in het rapport 'Klimaatbestendig Zeist' en de hemelwaterverordening.
 - **We willen dat de gemeente inwoners actiever informeert over klimaatadaptatie en hen stimuleert zich erop aan te passen.** Een krachtig middel daarbij is om de burgers zoveel mogelijk te ontzorgen¹⁸, zodat wel-meedoen logischer wordt dan niet-meedoen. Ook de grootste scepticus willen we over de streep trekken, want we hebben iedereen nodig voor succesvolle klimaatadaptatie.
 - **We vertalen het waterbeleid in de Omgevingsvisie.** Klimaatadaptatie, net als de energietransitie en de woningbouwopgave, vraagt om (investeringen in de) fysieke ruimte. Door waterbeleid te verankeren in de Omgevingsvisie, zorgen we dat water niet meer het sluitstuk wordt van een ruimtelijk plan, maar een voorwaarde. Dit houdt concreet twee maatregelen in:
 - Water en bodem sturend als uitgangspunt bij ruimtelijke ordening, dwz: bouwen op de juiste plek met voldoende ruimte om water op te vangen, te infiltreren of tijdelijk te bergen. Voor waterveiligheid is dit al staand beleid in Zeist¹⁹. Voor het uitbalanceren van waterdroogte en wateroverlast ontbreekt er nog een plan en wordt dat binnen ruimtelijke ordening alleen per project meegenomen en dat niet altijd als een belangrijke voorwaarde.
 - Steviger inzetten op het afkoppelen van hemelwater
 - **We zetten in op de verplichting om bij nieuwbouw hemelwater niet meer op het riool te lozen en bij bestaande bouw af te koppelen waar het kan.** Er is veel winst te halen bij bestaande woningen en bedrijfspanden, waar het regenwater nog steeds via daken rechtstreeks het riool instroom²⁰. Lange tijd was het afvoeren van water de basis van ons waterbeheer, maar dat geldt nu als achterhaald. Nu willen we dat het hier blijft voor de natuur, de landbouw, de industrie en voor drinkwater. Bij het stimuleren van inwoners zoeken we nadrukkelijk de samenwerking met Samen Duurzaam Zeist²¹ en de Natuur- en Milieu Federatie Utrecht.

¹⁸ In het project Korte Bergweg (Huis ter Heide) is gebleken dat ruim 50% van de eigenaren mee wil doen als de gemeente aanbiedt om de regenpijp af te koppelen (ontzorgen). Bij dit project gaat het om grote voortuinen waar het water op eigen perceel verwerkt kan worden.

¹⁹ Zo zijn de gevolgen van een eventuele doorbraak van de Lekdijk beperkt. Op het moment dat er een dijk doorbreekt, komt Zeist-West met enkele decimeters onder water te staan. Vitale en kwetsbare functies bevinden zich daarom bij voorkeur (hoog en droog) op de Utrechtse Heuvelrug.

²⁰ Afkoppel-opties zijn: infiltratiebakken, water eerst voor wasmachine/toilet gebruiken, of via het oppervlak of hemelwaterriool afvoeren om elders te infiltreren (infiltratievelden en wadi's).

²¹ Samen Duurzaam Zeist is een beweging waarin inwoners, ondernemers en de gemeente samenwerken aan acties die bijdragen aan een groen, gezond en duurzaam Zeist.

- **We stellen voor om zeer vlot één of meer pilot-wijken aan te wijzen, waar afkoppelen goed mogelijk is en waarin dit samen met de bewoners, de gemeente, de afkoppelcoach en Mijn Groene Huis vorm gegeven gaat worden.** Het is belangrijk om te beseffen dat afkoppelen maatwerk betreft, zelfs binnen een wijk, en dat de opties daarom het best in samenwerking mét een hele wijk gerealiseerd kunnen worden.²² De optie om tegels te wippen en daken te vergroenen om zo water van intensieve regenbuien af te vangen, dient daarin meegenomen te worden. Indien mogelijk, kan in deze pilot tegelijk gekeken worden naar het inregelen van de energiebehoefte van die wijken conform wat we hierboven beschreven mbt de Smart Energy Hubs. Met de lessen die uit die pilot-projecten geleerd worden, kan het afkoppelen en de energietransitie voortgezet worden in meer wijken, liefst zo snel mogelijk. Zo maken we ook Zeist tot een plek waar aan de duurzame energie van morgen wordt meegewerkt.
- **We willen daarnaast nog meer waterbeleid:**
 - Er moet meer vaart gemaakt worden met het geplande twee-leidingen rioolsysteem. Zo blijft het hemelwater van daken hier, apart van ons vervuilde water. Als bijvangst is het schoonmaken van het overgebleven geconcentreerde vervuilde water ook goedkoper.
 - Kijken naar subsidies om water te hergebruiken binnen gebouwen.
 - Kijken naar het stimuleren van grijs watergebruik door bedrijven, die nu drinkwater gebruiken waar grijs water zou volstaan.
 - Onderzoeken waar andere wateropvang-opties van nut kunnen zijn in Zeist, zoals: molgoten, wadi's of zelfs het herstellen van enorme publieke waterkelders voor grootschalige opslag van water van (publieke) daken.
- **We pleiten ervoor dat onze natuurbranden opgenomen worden in een centraal systeem, zodat de landelijke en Europese monitoring van dit klimaatprobleem verbeterd wordt.** Momenteel worden natuurbranden in Nederland ernstig onderschat. De gemiddelde natuurbrand in Nederland beslaat slechts 1,5 hectare, terwijl Europese satellieten pas natuurbranden registreren vanaf 30 hectare. Hierdoor wordt slechts 0,2 procent van de natuurbranden opgenomen in de Europese database. Het is daarom van belang dat Nederland deze gegevens op basis van grondmetingen aanlevert. Dit gebeurt momenteel nog niet.

²² De afkoppelcoach zou ook kunnen waarschuwen voor en helpen bij risico-kelders waterdicht te maken. Het helpen bij waterschade aan kelders is geen taak van de gemeente, maar het probleem gezamenlijk meepakken is wel zo effectief.

3.3 Bereikbaarheid en de tram

Bij het inrichten van de leefomgeving geeft Volt voorrang aan leefbaarheid, duurzaamheid en veiligheid boven bereikbaarheid per auto. Volt wil daartoe een vervoersoptie opnieuw toevoegen aan Zeist, die op al deze fronten goed scoort en een goede investering is voor de toekomst: de tram.

Volt Zeist wil de tram naar Zeist halen door de reeds onderzochte optie tot verlenging van de Uithoflijn²³ aan te vullen met een plan voor een aftakking naar station Driebergen-Zeist. Deze lijn zou vanaf Jordanlaan of Handelscentrum door het centrum lopen. Deze tram biedt veel voordelen: meer reizigers in het OV, minder CO₂-uitstoot, een autoluwer centrum, meer bezoekers voor de middenstand en een hogere waarde van de wijken aan de lijn. Hoewel tramlijnen duur zijn om te bouwen, wegen de lange termijn economische en maatschappelijke baten ruimschoots op tegen de kosten.

Daarnaast stimuleert Volt lopen en fietsen en is het bijvoorbeeld tijd dat de beloofde goede doorfietsverbindingen eindelijk gerealiseerd worden.

- **We willen de tram naar Zeist halen.** In het huidige plan om de Uithoflijn te verlengen doet de tram Zeist kort aan en gaat dan door naar Amersfoort. Wij willen aan dat bestaande plan een aftakking toevoegen via de halte Handelscentrum of Jordanlaan. Die aftakking zou via het centrum van Zeist, liefst door de Slotlaan, naar Station Driebergen-Zeist gaan. De tram zou om en om naar dat eindpunt en Amersfoort kunnen doorrijden. Er zijn veel voordelen verbonden aan dit ambitieuze plan: de tram ontsluit een aanzienlijk groter publiek voor de middenstand²⁴, de tram is aanzienlijk comfortabeler en efficiënter dan bussen en zal meer mensen het OV intrekken, de tram maakt het centrum autoluw, de tram ontsluit gebieden voor toekomstige bouwprojecten, en de tram zorgt voor minder CO₂.
Maar zijn trams niet erg duur? Ja, trams zijn bij aanvang erg duur, maar de hogere investering is rendabel als je het afzet tegen de positieve financiële effecten op de woningbouw, de detailhandel, de regeneratie van het centrum en de lokale economie in het algemeen. Daarnaast zijn er maatschappelijke voordelen van betere bereikbaarheid en verhoogde leefbaarheid, die ook financieel positief zijn.
- **Voor de overgebleven groep auto-bezoekers willen we een laagdrempelige gratis P&R optie vanaf een logische tramhalte aan de rand van Zeist.** Op die manier worden ook die automobilisten buiten het centrum gehouden.
- **We willen ook onze buurgemeenten enthousiast maken voor het doortrekken van de tram.** Hoe fijn zou het zijn als ook Driebergen en Doorn geïnteresseerd zijn? En waarom daar stoppen? Het succes van de tram kan nog aantrekkelijker en groter worden als meer gemeenten de tram willen omarmen en we samen dit plan bij de provincie op de agenda zetten, waar de financiering vandaan moet komen.

²³ Arcadis rapport: Doortrekken Uithoflijn naar Zeist en Amersfoort, 7 okt 2020.

²⁴ Onderzoek heeft aangetoond dat veel meer mensen geneigd zijn het gemak van de tram te benutten dan van de bus. De tram is namelijk sneller, betrouwbaarder en comfortabeler dan de bus en kan ook nog eens tot 4x meer mensen tegelijk vervoeren: in 1 tram passen ca. 300 tot 400 mensen zittend/staand t.o.v. max 80 in een bus.

- **Gezien de beoogde ontwikkeling van het stationsgebied, raden we aan dat de treincapaciteit daarop aangepast wordt.** De ontwikkeling van het stationsgebied vraagt om het evalueren van de huidige trein-opties. In dit nieuwe kerngebied zullen immers veel forenzen gaan wonen. Onze suggestie is dat de frequentie van de Intercity's in spitsstijd, naar Utrecht en Nijmegen, beide 4x per uur gaan stoppen met treinen die lang genoeg zijn voor de aanwas aan reizigers.
- **We willen een betere fietsinfrastructuur, waarbij Zeist eindelijk wordt aangesloten op de doorfietsroute tussen de Uithof, Zeist en Amersfoort.** Daarbij wil Volt ook kijken naar het verbeteren van de aansluiting met de doorfietsroutes F28 en F225 door de verbindingsroute Driebergen-Zeist-de Bilt te optimaliseren tot een bijna doorfietsroute. Dit kan door op die route nog meer stoplicht-kruispunten aan te laten sluiten bij de Schwung app. en door deze app meer onder de aandacht te brengen van fietsers.
- **We willen dat de verkeerssituaties in Zeist bekeken worden met verkeersmonitoringsystemen en realtime verkeersinformatie.** In Zeist zet de gemeente in op het efficiënt en zuinig omgaan met de beschikbare ruimte voor mobiliteit en het meervoudig benutten van de ruimte. Hieronder valt ook het stimuleren van slim reisgedrag, het inzetten op meer 30km wegen en het slim omgaan met parkeeropties. Slimme mobiliteitsoplossingen en data-analyse helpen bij het optimaliseren van verkeersstromen en het verminderen van congestie én het bekijken of oplossingen echt werken. Minder onnodig hoeven stoppen-optrekken, betekent ook minder onnodige CO2.
- **We zien erop toe dat de gemeente blijft inzetten op het toegankelijk maken van haar openbare ruimte en gebouwen volgens de Nederlandse normen²⁵.** Bij het woord bereikbaarheid, hoort ook het denken aan toegankelijkheid voor iedereen. Ook winkeliers zullen aangemoedigd worden om hun bedrijven toegankelijker te maken.

²⁵ NEN 9120, <https://www.nen.nl/toegankelijkheidvangebouwen>. De NEN 9120 is nu een vrijwillige norm voor de toegankelijkheid van gebouwen. Iederin werkt eraan om het een wettelijk verplichte norm te maken. <https://iederin.nl/nen-lanceert-nieuwe-norm-voor-toegankelijk-bouwen/>

3.4 Een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving

Volt zet sterk in op een gezonde leefomgeving als fundament voor welzijn en leefbaarheid in Zeist. Schone lucht, schoon water, natuurbeheer, recreatie, sport en duurzame mobiliteit zijn daarin belangrijke onderwerpen. Dit vraagt om preventie van vervuiling, strenge milieuregels voor bedrijven en actieve betrokkenheid bij milieubeheer van inwoners, ondernemers en de gemeente. Niet alleen inwoners als duurzame doeners, maar ook bedrijven en de gemeente zelf moeten mee (kunnen) doen.

We moeten bouwen aan een circulaire economie, waarin grondstoffen efficiënt en hernieuwbaar worden benut, producten circulair worden ontworpen en reparatie, hergebruik en het delen van producten vanzelfsprekend zijn. Dit sluit aan bij het Volt-kernpunt van de "Economische Renaissance" en het Donut-model van Kate Raworth, dat ecologische grenzen en sociale rechtvaardigheid verbindt.

Investeren in natuur en recreatie is ook van belang voor een gezonde leefomgeving. Daarbinnen dient sport voor iedereen toegankelijk te zijn, omdat bewegen niet alleen fysieke aandoeningen zoals diabetes type 2 helpt voorkomen, maar ook de mentale gezondheid versterkt. Sporten verlaagt stress, vergroot het zelfvertrouwen, verbetert de slaap en verhoogt het energieniveau. Zo draagt het bij aan een vitalere en gezondere samenleving en een hogere levenskwaliteit.

- **We pleiten voor effectief bronbeleid.** Dit betekent al bij het ontwerp van producten voorkomen dat schade aan lucht, water en bodem ontstaat. Oftewel, bedrijven krijgen alleen vergunning als zij voldoen aan de WHO-advieswaarden. Daarnaast wil Volt dat ook de uitstoot van geïmporteerde producten wordt mee- gerekend in onze klimaatdoelen en dat wordt gestimuleerd tot bewuste duurzame keuzes. Hiervoor moet de Omgevingsdienst toegerust worden met technologie om overtredingen beter te monitoren (bv met hulp van burgers) en erop te handhaven.
- **We willen meer duidelijkheid over de waterkwaliteit.** Het is niet goed gesteld met onze waterkwaliteit in Zeist. Daarom willen we dat de gemeente en ook onze buurgemeenten de lozings-meldingen en -vergunningen in openbare databases toegankelijk maken. Zo kan iedereen lokaal of landelijk en samen met de gemeente, de waterschappen en de Omgevingsdienst, meekijken naar de centrale vraag: waar en op welke manier kunnen we de kwaliteit van ons water verbeteren?
- **We willen dat maatregelen uit het Schone Lucht Akkoord (SLA) eindelijk allemaal in het nieuwe Omgevingsplan terechtkomen.** Met het ondertekenen van het Schone Lucht Akkoord (SLA) - een samenwerking tussen het Rijk, provincies en gemeenten - heeft de gemeente Zeist zich verbonden aan de doelstelling van een gezondheidswinst van 50 procent in 2030 t.o.v. 2016. Deze doelstelling is verwerkt tot een decentraal uitvoeringsplan (DUP). Binnen dit kader past ook het nadenken over emissieloos bouwen. Veel in Zeist staat nu nog in de wachtkamer als een "voornemen" of "kan (nu) niet ingevoerd worden"²⁶.
- **We willen dat vanaf 2030 alle nieuwbouw voldoet aan de Zero Emission Building (ZEB)-standaard, met ruimte voor uitzonderingen bij aantoonbare technische of financiële**

²⁶ De huidige maatregelen staan beschreven in het Mobiliteitsplan en de Omgevingsvisie van Zeist.

beperkingen, zodat betaalbare woningbouw mogelijk blijft. Zeist onderschrijft ook deze wens van schoon en emissieloos bouwen, maar de gemeente heeft getekend voor de doelstelling om in 2030 een emissiereductie van 75% te realiseren voor onder andere fijnstof. Wij willen meer emissiereductie.

- **Wij willen structurele oplossingen voor het stikstofprobleem.** Teveel stikstof is schadelijk voor de water- en luchtkwaliteit. Het verhoogt de kans op hart- en vaatziekten, longaandoeningen en vroegtijdige sterfte. Biodiversiteit neemt af, kwetsbare planten verdwijnen, natuurgebieden raken onherstelbaar beschadigd. Het rapport 'Niet Alles kan Overal' van de Adviescommissie Stikstofproblematiek ('Remkes-rapport') heeft concrete instrumenten aangedragen, zoals maatwerk door op gebiedsniveau normen vast te stellen en een Afrekenbare StoffenBalans in te voeren. Dit geeft duidelijkheid aan boeren over te behalen doelen en geeft hen de mogelijkheid om zelf te beslissen op welke manier zij deze doelen kunnen behalen. Maar wat voert de landelijke politiek nu echt door? We blijven dit voor Zeist volgen samen met Samen Duurzaam Zeist en haar Adviesgroep Kromme Rijncorridor.
- **We zetten in op nog meer burgerwetenschap en AI om lucht- en waterkwaliteit te meten, zodat we het effect van maatregelen en trends kunnen ontdekken én kunnen handhaven.** Als we willen weten of maatregelen helpen, zullen we onze kengetallen op orde moeten hebben. De gemeente heeft in het kader van de SLA daarom al het burgerinitiatief SMAL gesubsidieerd, die via een netwerk van sensoren in Zeist rapporteert aan het RIVM over de luchtkwaliteit in Zeist m.b.t. stikstofverbindingen. Door meer inzet van burgerwetenschap willen we er ook voor zorgen dat meer mensen zich bewust worden van de staat van hun omgeving en hoe die verbeterd zou kunnen worden.
- **We willen auto-laadopties aansluiten op private zonnepanelen, grote accu's of Smart Energy Hubs.** Zeist wil de CO2 uitstoot verminderen door elektrisch rijden te stimuleren. Daarom plaatst zij laadpalen²⁷. Auto's worden echter vaak op piekuren opgeladen. Gezien de (dreigende) netcongestie, wordt het moeilijker om ruimte van Stedin te krijgen voor meer laadpalen. Door laadopties aan te sluiten op private zonnepanelen, grote accu's of Smart Energie Hubs kan je dit probleem omzeilen.
- **Volt wil ook het stimuleren van elektrisch vervoer voor ondernemers meenemen.** Denk aan het opzetten van een gezamenlijk distributieplek aan de rand van Zeist, waarvandaan met elektrische (deel-)bestelbusjes de verschillende winkels voorzien zouden kunnen worden in plaats van dat er voor elke winkel apart een vervuilende bestelbus door het centrum rijdt.
- **In navolging van Utrecht en andere steden, willen we reclame voor het gebruik van fossiele brandstoffen ook verboden maken in Zeist.**
- **We willen meer zekerheid dat we de ambitie 'Rookvrije Generatie in 2040' halen en willen daarom ook alle sportverenigingen echt rookvrij maken.** De scholen zijn dit al wettelijk verplicht sinds 1 augustus 2020, maar voor sportverenigingen is dat nog steeds vrijblijvend en dus nog niet overal gemeengoed. Bij alle maatregelen moet ook het even slechte vapes worden meegenomen.

²⁷ In 2024 waren er totaal 236 laadpalen en 60 tegelgoten. Tegelgoten betreffen het veilig mogelijk maken van private-laadverbindingen over een stoep heen

- **We willen aanvullende maatregelen voor een rookvrije omgeving bij bushokjes.** De in 2022 geplaatste rookvrij-tegels voorkomen het roken bij bushokjes niet. Het openbaar vervoer is zo niet openbaar voor mensen met zware longproblemen.
- **We willen dat de gemeente bij alles wat zij inkoop kijkt naar de zogenaamde R-ladder²⁸ om de meest duurzame optie te kiezen bij inkoop en aanbestedingen.** Deze werkwijze zorgt er mede voor dat de gemeente een voorbeeld geeft en dat er een actieve overweging zal zijn m.b.t. wat echt nodig is. Dat laatste kan ook nog eens tot de nodige besparingen leiden.
- **We blijven aandringen op het mogelijk maken van het eenvoudiger gescheiden inleveren van afval voor iedereen.** We zetten in op het gebruik van afval als grondstof, met een circulaire economie en samenleving als ambitie. In Zeist zijn er voldoende opties om het afval gescheiden kwijt te kunnen, behalve ... als je in een flat woont. Dan is het een hele opgave om toch mee te doen aan scheiden, omdat het niet altijd centraal geregeld is. Wij willen dat dit probleem opgelost wordt. In het verlengde willen we ook kijken naar het verbeteren of aanvullen van statiegeld-apparaten.
- **We willen iets doen aan het probleem van overvolle vuilnisbakken via de wijkbudgetten van Zeist.** Wat betreft zwerfafval heeft Zeist een verbod op het oplaten van ballonnen, winkels en horeca zijn aan te spreken op het afval rond hun zaak, en er is een speciale app voor zwerfafval, kapotte stoeptegels of losliggende voorwerpen²⁹. Dat voorkomt niet dat er nog steeds plekken zijn waar afval wordt gedumpt of naast (overvolle) afvalbakken belandt. Voor de oplossing kijken wij naar het succesvolle burgerinitiatief in Amsterdam Nieuw West, waar inwoners besloten samen het zwerfafval in hun buurt aan te pakken³⁰. Door deze buurtaanpak werd als bijvangst ook de gebreken in het afval-ophaalbeleid centraal gesignaleerd, waardoor de gemeente op haar beurt doelmatiger kon optreden.
- **We willen dat de gemeente een actieve (regie)rol op zich neemt tav grondstof kringlopen.** Dit betreft aan de ene kant het verplicht maken van circulair slopen als onderdeel van een sloopvergunning. En aan de andere kant het samen met partijen uit de regio in kaart brengen van kringlopen van bedrijven. En het vervolgens werken aan een strategie voor het sluiten van die kringlopen om zo reststromen waarde te geven. Zeist is hier al mee bezig, maar Volt wil die ambitie verhogen. We willen bv dat Zeist bekijkt of er aansluiting mogelijk is met het circulaire bouwdepot van Utrecht of dat een eigen circulair depot ook een optie is. En we willen dat Zeist kijkt naar de HER-pilot in Rotterdam, waar de Milieustraat is aangevuld met circulaire ambachtsbedrijven, die materialen ter plaatse oogsten voor hergebruik voordat die definitief onder de pletter verdwijnen³¹.

²⁸ De R-ladder helpt de overheid en bedrijven om toe te werken naar een circulaire economie. De R-ladder geeft de mate van circulariteit aan, van recover, recycling, repair tot refuse and rethink: dat wat je gebruikt is circulair/reparabel en je bedenkt je ook actief "heb ik dat wel echt nodig?"

²⁹ De BuitenBeter app.

³⁰ <https://vuilnisoproer.nl/vuilnisoproer>.

³¹ Deze pilot is opgezet in het kader van het Circulair MaterialenPlan (CMP), een Rijks plan dat eind 2025 van kracht wordt en de LAP3 vervangt.

- **Het circulair maken van de economie gaat wat Volt betreft samen met het stimuleren van 'consuminderen', zowel bij bedrijven als particulieren.** Door minder producten te gebruiken en dus te produceren kan immers de meeste winst worden behaald.
- **We onderzoeken de mogelijkheid van een repaircafé in Vollenhove.** Volt ziet reparatie als een recht. Er is al een Zeister repaircafé in Den Dolder en in het Binnenbos, maar helaas zijn die behoorlijk hoogdrempelig. Men is alleen welkom op 1 specifieke zaterdag per maand, alleen van 10 tot 2 uur, en alleen na van tevoren opgeven. Dit betekent dat wie eigenlijk snel een oplossing wil, overdag werkt, of niet zo handig is met zich vooraf digitaal aanmelden, dat die persoon geneigd zal zijn toch maar zijn kapotte apparatuur weg te gooien. Gezien de grote hoeveelheid witgoed/elektra/grof vuil-dumpafval in vooral Vollenhove elke week, menen wij dat er daar behoefte is aan een repair-café. Dit zou passen binnen het Vollenhove Denkt Vooruit project en zou door de inwoners van Vollenhove zelf ingericht kunnen worden. Daarbinnen valt ook te denken aan een folder-molentje voor oplossingen van de meest voorkomende problemen of het opzetten van een deel-gereedschap-unit. Zo'n initiatief zou, afhankelijk van mogelijkheden, ook kunnen passen in een andere wijk.
- **We zullen het belang van biodiversiteit onder de aandacht blijven houden.** De gemeente heeft bij haar ambitieuze biodiversiteitsplan toegezegd om bij elk raadsvoorstel dat raakt aan biodiversiteit, daar aandacht aan te besteden. We zullen de gemeente houden aan die belofte.
- **We willen dat er meer wordt ingezet op diverse bomen teelt en biodiversiteit, die past bij de ecosystemen in Nederland.** Om Nederlandse bomen weerbaarder te maken tegen klimaatverandering, is het belangrijk dat de genetica van bomen diverser wordt. Op dit moment zijn onze bomen erg kwetsbaar voor dodelijke bomenziektes of insectenplagen. Denk bijvoorbeeld aan de letterzetter, een zeer verwoestende kever, die al veel schade heeft toegebracht aan de populatie naaldbomen in de provincie Utrecht.
- **Zeist heeft zeven landbouwbedrijven, die ook een verduurzamingsproces moeten doorlopen. Volt is benieuwd of ze hulp nodig hebben.** Volt wil innovatie zoals precisielandbouw bevorderen. We willen dat die nieuwe kennis maximaal gedeeld wordt in heel de EU. Grondgebonden, biologisch, circulair en natuurinclusief boeren passen binnen onze visie, die gericht is op het terugdringen van gebruik van krachtvoer, kunstmest en pesticiden. Door te stellen dat wij slechts 7 landbouwbedrijven in Zeist hebben, ga je voorbij aan het feit dat alle omliggende gemeenten beperkte hoeveelheden hebben, maar dat dat samen wel optelt.
- **We willen in Zeist rekening houden met de wolf, maar we trekken de grens als hij de woongebieden van mensen binnendringt en daar een directe bedreiging vormt.** De wolf maakt inmiddels deel uit van de Zeister biodiversiteit en speelt als toppredator een belangrijke rol in het herstel van een gezond ecosysteem: hij houdt hoefdierpopulaties in balans, bevordert gevarieerde vegetatie (de herten passen hun graasgedrag aan), ondersteunt aaseters en beperkt de verspreiding van ziektes (zieke/verzwakte dieren worden prooi). Hoewel zijn aanwezigheid cruciaal is voor een robuuster landschap, erkennen we ook de mogelijke risico's voor mens en huisdier. Daarom pleiten we voor een evenwichtige aanpak: bescherming conform Europese wetgeving gecombineerd met een duidelijk provinciaal afschietbeleid voor probleemwolven en eventueel zenderen voor meer kennis over de wolf én met ondersteuning voor dierhouders, zoals de ezelopvang, bij het weren van wolven.

- **We willen meer verbinding in onze samenleving en zien cultuur als essentieel middel om dat te stimuleren.** Volt wil minder "ik" en meer "wij". Cultuur vormt het hart van onze samenleving en laat ons zien dat er meer is dat ons allemaal verbindt dan dat ons scheidt.
- **We bevorderen inclusie in sport door maatregelen tegen discriminatie en (seksueel) grensoverschrijdend gedrag te verplichten.** Stap één daarbij is vertrouwenspersonen verplicht maken voor (groepen van) sportverenigingen. Afhankelijk van de specifieke klachten, kunnen maatregelen genomen worden.
- **Bij het inrichten van de publieke ruimte, zijn we voor het financieel ondersteunen van initiatieven die gezond bewegen stimuleren,** zoals groene schoolpleinen, (educatieve) fiets- en wandelpaden en natuurtoerisme.
- **We willen dat binnen overheidsorganisaties het gebruik van vegetarische en biologische producten de standaard wordt.** Zo ondersteunen we deze markten en geven we het goede voorbeeld.
- **We willen dat de gemeente Samen Duurzaam Zeist (SDZ) niet alleen ondersteunt, maar er ook actief in participeert.** SDZ is meer dan zomaar een bewonersinitiatief dat zich inzet voor duurzaamheid. Het vormt een platform waar ook de gemeente haar eigen duurzame doelen - in verbinding met inwoners en bedrijven - kan behalen. Daarvoor is het nodig dat medewerkers van de gemeente voor het behalen van hun doelen zelf actief participeren in het netwerk van SDZ. Daarnaast willen we dat de gemeente inzet op het vergroten van de beweging door het aanjagen van nieuwe initiatieven onder de vlag van SDZ. Dat was allemaal ook de oorspronkelijke opzet, maar is sinds de eerste paar jaar niet meer gedaan.

4. Een sociale en gezonde samenleving

Volt wil in Zeist een gezonde en sociale samenleving opbouwen door te zorgen voor eerlijke welvaart, goed onderwijs, toegankelijke zorg en een sterke verbinding met Europa. Een solide economie en gezonde gemeentefinanciën vormen de basis. Volt zet daarbij in op een levendig centrum met winkels, horeca, cultuur en verduurzaming, ontwikkeld in verregaande samenwerking (co-creatie) met inwoners, ondernemers en de gemeente. Volt zet ook in op basisbanen, zodat iedereen kan meedoen, en wijst mensen proactief op inkomensregelingen, bevordert de werkgelegenheid voor (niet-)statushouders, en ondersteunt MKB en sociaal ondernemerschap.

Onderwijs is voor Volt de sleutel tot gelijke kansen. Elk kind moet toegang hebben tot passend en inclusief onderwijs, met gratis schoolmaaltijden waar nodig en programma's tegen laaggeletterdheid. Volt wil behoud van de Wereldkidz Albatros-school voor kinderen van asielzoekers en investeert in duurzame, moderne schoolgebouwen en nabijgelegen sportvoorzieningen. Burgerschapsvorming krijgt een structurele plek in het curriculum, met vakdocenten en maatschappelijke stages. Alle scholen moeten aansluiten bij onderwijsregio's om kennis en middelen te delen. En het onderwijs en bedrijfsleven moeten nauwer samenwerken om personeels- tekorten te bestrijden

In de zorg pleit Volt voor een verschuiving van pas zorg bieden als de nood hoog is, naar het voorkomen van een (grotere) zorgvraag. Volt doet dit met behulp van gemeenschapskracht, geïnspireerd door initiatieven als Austerlitz Zorgt. Onder programmaam *Zorgzaam Zeist* bouwt Volt per buurt en dorp aan een zorgzame gemeenschap, waarin de gemeente als gelijkwaardig partner participeert. Daarbij stimuleert Volt de ontwikkeling van voorzorgcirkels als opstap naar de ontwikkeling van zulke gemeenschapskracht. Extra aandacht gaat uit naar mantelzorgers, jeugdzorg, wonen en zorg, en het doorbreken van intergenerationele armoede en huiselijk geweld.

4.1 Welvaart en werk

Een sociale en gezonde samenleving begint met gezonde financiën. Dat geldt voor ieders huishoudboekje, maar ook voor de gemeentelijke financiën. Volt staat voor eerlijk verdiende en eerlijk verdeelde welvaart. Volt gelooft dat gemeenten aantrekkelijk moeten zijn voor zowel grote als kleine ondernemers, zodat iedereen in Nederland de vrijheid en de kans heeft om te werken en een eigen boterham te verdienen.

Volt vindt dat je het best het armoedevraagstuk kan aanpakken door te zorgen dat mensen kunnen meedoen in de economie. Maar als je diep in de schulden zit of op een andere manier een achterstand hebt, dan is meedoen niet vanzelfsprekend. Daarom investeert Volt aan de onderkant van de samenleving om mensen uit de armoedeval te halen, zodat ze wel kunnen meedoen.

Volt kiest voor een levendig centrum met een divers aanbod van lokale winkels en horeca, een rijk aanbod aan kunst en cultuur, en aantrekkelijke openbare ruimtes. Volt wil een centrum dat tevens een toonbeeld van verduurzaming is en aangepast aan het veranderende klimaat. De beste manier om dat te bereiken, is daar samen de schouders onder te zetten. Inwoners, ondernemers, bezoekers en de gemeente. Volt pleit daarom voor een proces waarin samen aan een bruisend Zeist wordt gewerkt.

- **We kiezen voor een basisinkomen voor iedereen.** Dat kunnen we niet op gemeenteniveau regelen, maar landelijk zet Volt zich in voor zo'n universeel basisinkomen. Een basisinkomen kan gezien worden als "durfkapitaal voor de gewone man". Het feit dat je je geen zorgen hoeft te maken over het fundament van je financiën geeft ruimte om te investeren in je eigen ontwikkeling. Zo kun je eerst even je financiën op orde brengen, een opleiding volgen of die ene baan die net niet goed bij je past laten schieten om een beter passende baan te vinden. Daarmee maken we het voor iedereen gemakkelijker om een optimale bijdrage te leveren. Daar profiteren we allemaal van: inwoners, ondernemers en ook de gemeente.
- **We introduceren 'basisbanen'.** Basisbanen bieden kansen aan mensen die moeilijk aan werk komen. Zo krijgt iedereen een eerlijke kans op een beter leven en een passende eigen plek in onze gemeenschap.
- **We wijzen mensen pro-actief op waar ze recht op hebben.** Het zou veel tijd, geld en stress besparen als gemeenten, UWV en SVB de mogelijkheid krijgen om mensen pro-actief te wijzen op geld waar ze recht op hebben of om regelingen automatisch toe te kennen. Volt zal daartoe het wetsvoorstel Wet Proactieve Dienstverlening op de voet volgen. Zeist maakt al wel gebruik van de Geld Terug Regeling en regelt dat sinds eind 2024 via een speciaal digitaal minimaloket, waar alle regelingen overzichtelijk bij elkaar staan³². Dit ontzorgt de minima al een heel stuk, maar Volt vindt dat Zeist dat nog gericht moet gaan aanbieden zodat we ook de minder digitaalvaardigen helpen.

³² Dit betreft miniregelingen die inwoners met een laag inkomen helpt om kosten voor activiteiten of producten vergoed te krijgen. Dat geld kan gebruikt worden voor bijvoorbeeld sport- en bibliotheekabonnementen, internet- en telefoonabonnementen, bioscoopkaartjes of een fiets en is bedoeld om deelname aan het sociale leven mogelijk te maken.

- **We zorgen voor werk voor (niet-)statushouders.** Werk is een cruciale motor voor inburgering: statushouders leren zo de taal, bouwen een netwerk op en dragen bij aan de samenleving. Volt wil dat de gemeente hierbij actief ondersteunt met duidelijke informatie, scholingstrajecten en toegang tot sectoren met personeelstekorten, zoals de zorg. Ook daginvulling voor (niet-)statushouders tijdens de wachttijd is belangrijk; de succesvolle jobhunter-pilot verdient daarom een vervolg, mét inspraak van betrokkenen, en er kan ook gekeken worden naar aanhaken bij Plan Einstein van Utrecht. Omdat de toekomst van AZC Kamp Zeist na 2028 onzeker is, pleit Volt voor behoud van het AZC op dezelfde locatie, waar al sterke lokale sociale verbindingen bestaan.
- **We willen af van de zogenaamde ‘aanloopstraten’.** De term aanloopstraat is verzonnen om de winkelleegstand aan te pakken. In die winkelstraten wordt de optie geboden om lege winkels tot woningen te maken en worden non-food winkels verleid om te verhuizen naar het kernwinkelgebied. Probleem is dat met deze aanpak de symptomen worden aangepakt en niet de echte problematiek. De afgelopen jaren zijn niettemin steeds meer straten tot aanloopstraat benoemd en worden straten zo nagenoeg onomkeerbaar beroofd van hun winkelfunctie. Dit is slecht voor de omvang van het centrum en voor de overgebleven winkels. Als we zo doorgaan hebben we straks zo’n klein winkelcentrum dat het streven naar een regiofunctie onmogelijk wordt, hetgeen funest is voor de lokale winkeliers.
- **We investeren in een bruisend centrum van Zeist; samen.** We willen terug naar de tijd van weleer, waarin het centrum van Zeist tot in de verre omtrek bekend stond als dé plek om te winkelen. Ook Koningin Juliana kwam hier winkelen. Daarvoor is nodig dat het centrum van Zeist weer een herkenbaar profiel krijgt. Dit profiel kan het beste bedacht en gerealiseerd worden door alle partijen die bij het centrum betrokken zijn: retail ondernemers, vastgoedeigenaren, winkelend publiek en de gemeente. Als deze partijen dit samen in een co-creatieproces ontwikkelen, ontdekken ze hoe ze elkaar daarbij kunnen versterken. Dan wordt het hele centrum van ons allemaal. De gemeente heeft een dubbelrol in dit proces. Aan de ene kant is de gemeente één van de actoren in het centrum en bouwt dus mee aan het nieuwe profiel. Aan de andere kant dient een dergelijk co-creatieproces gefaciliteerd te worden en ook dat is een taak voor de gemeente.
- **We verbinden de ontwikkeling van het toerisme met de ontwikkelingen in het centrum.** Een bruisend centrum vormt een enorme aanjager van het toerisme. Tegelijk kan het toerisme ook het bruisend centrum versterken. Daarom betrekken we het toerisme ook in het co-creatieproces rondom het centrum.
- **We helpen MKB bedrijven verduurzamen.** Om bedrijven te helpen bij hun transitie naar duurzame en toekomstbestendige bedrijven, wil Volt het MKB ondersteunen bij het vinden van de juiste regelingen, innovatiesubsidies en -fondsen via het gemeentelijke loket en “mijn groene bedrijf”. Zo verlagen we de drempel voor innovatie. En omdat verduurzaming niet in alle gevallen op korte termijn rendert, willen wij leenmogelijkheden creëren via een revolverend fonds, voor kleine ondernemers die willen verduurzamen. Denk bijvoorbeeld aan kleine ondernemers die hun oude dieselbusje willen vervangen door een elektrische auto.
- **We bevorderen samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven.** Om de regionale economie en leefbaarheid te verbeteren, is het ook noodzakelijk om de samenwerking tussen het onderwijs

en bedrijfsleven te bevorderen. Zo kunnen we kijken naar het stimuleren van om- en bijscholing naar cruciale sectoren zoals zorg, ICT en techniek door regionaal aan te dringen op gerichte scholingsbudgetten. Waar mogelijk zetten we ook in op investeren in innovatie om de uitdagingen van de structurele arbeidstekorten in bepaalde sectoren aan te pakken. Daarbij kijkt Volt ook naar het benutten van digitale en technologische oplossingen die er al zijn.

- **We zetten in op meer sociaal ondernemerschap.** Sociaal ondernemerschap is een bewezen en krachtige manier om economische groei en positieve maatschappelijke impact te realiseren. Volt wil het potentieel aan sociaal ondernemerschap in Zeist benutten door meer dwarsverbanden tussen initiatieven en fondsen te bewerkstelligen en zo grote samenwerkende fondsen te vormen. Met gedeelde kennis en financiering kunnen sociale ondernemingen en traditionele bedrijven gezamenlijk projecten vormgeven, zoals bijvoorbeeld pay-it-forward-initiatieven. Denk daarbij aan vrijwillige betaalopties om een kop koffie of een entreebedrag vooruit te kopen voor iemand anders. Dit laatste gebeurt al vaker in Zeist, bijvoorbeeld sinds 2025 bij het Lobbus Zomer Spektakel, maar kan nog breder gemeengoed worden.
- **We stimuleren innovatieve ondernemers waar mogelijk.** We kijken naar hoe en waar we de kansen kunnen bieden voor experimenteerruimtes, start-ups en innovatieve ondernemers.

4.2 Onderwijs en burgerschap

Volt wil een toekomst waarin elk kind de kans krijgt om zich te ontwikkelen, ongeacht achtergrond of beperkingen. Om ongelijkheid in het onderwijs tegen te gaan, is samenwerking met andere gemeenten noodzakelijk. We streven ernaar dat scholen in contact staan met sportclubs en zorgaanbieders, en dat elk kind opgroeit in een veilige en sociale leeromgeving. We werken aan een inclusief onderwijssysteem dat kansen biedt voor alle leerlingen en bijdraagt aan hun welzijn.

- **We willen dat elk kind toegang heeft tot passend onderwijs.** Een breed aanbod van verschillende openbare scholen in de regio kan helpen om de kosten per gemeente te verlagen en zorgt voor meer keuze voor ouders en leerlingen.
- **Binnen de klas moet elk kind gelijk zijn.** We willen dit verbeteren door programma's die deze gelijkheid bevorderen, door gratis schoolmaaltijden aan te bieden waar nodig en door laaggeletterdheid aan te pakken. Samenwerking met ouders, zorgverleners en gespecialiseerde instellingen is noodzakelijk om inclusief onderwijs te verbeteren. Bij achterstandscholen vinden we het concept van de familieschool, zoals in Utrecht Overvecht al uitgetoetst³³, een mooi middel. Meer kennisdeling daarover en over andere best practices is belangrijk, zodat we van elkaars ervaringen kunnen leren.
- **We willen de Wereldkidz school Albatros, een school voor de kinderen van asielzoekers in het AZC Kamp van Zeist behouden.** Kinderen in AZC's hebben veel meegemaakt in hun jonge leven. Deze school biedt ze de rust en regelmaat, waarbinnen ze weer meer kind kunnen zijn en kunnen beginnen aan het verwerken van hun trauma's. Volt heeft graag oog voor deze belangrijke humane kant van asielopvang. Door trage doorstroom in de asielketen komen er te weinig kinderen bij, waardoor risico op sluiting bestaat. We pleiten ervoor dat deze school daarom een regiofunctie gaat krijgen. Bij het nader invullen van de spreidingswet door onze buurgemeenten, wijzen we hen op deze school-optie.
- **We willen duurzame en kwalitatief hoogwaardige schoolgebouwen.** De verouderde schoolgebouwen in Zeist uit de jaren zestig, zeventig en tachtig van de vorige eeuw zijn vaak van slechte kwaliteit en aan vernieuwing toe. We steunen daarom het Integraal HuisvestingsPlan om daar de komende 16 jaar aan te werken. De nieuwe gebouwen moeten uiteraard voldoen aan de hogere kwaliteitseisen van deze tijd wat betreft duurzaamheid. Dit gaat niet alleen om het gebruik van duurzame of circulaire bouwmaterialen, maar ook om het richten op een langere totale levensduur van het gebouw en ruimte geven aan groen.
- **We willen gymzalen dichtbij scholen.** Gymzalen liggen nu vaak ver van de scholen, dus moet men er eerst met bussen naartoe. Dit is niet duurzaam, niet gezond en ook nog eens kostbaar. Volt is daarom blij dat de gemeente inzet op extra sportzalen in combinatie met multifunctionele bestemmingen voor gebruik door meerdere partijen. Daarnaast willen we meer aandacht voor multifunctionele accommodaties in buurten en dorpen. Dit versterkt gemeenschapskracht en brengt gymzalen dicht bij scholen.

³³ <https://zorgprofessionals.utrecht.nl/fileadmin/uploads/documenten/zz-zorgprofessionals/2025-05-Evaluatie-pilot-Familieschool-Overvecht.pdf>

- **We willen meer aandacht voor burgerschapsvorming en maatschappelijke stages.** Onze democratie staat onder druk door polarisatie, desinformatie en dalend vertrouwen, terwijl jongeren vaak onvoldoende worden voorbereid op hun rol als actieve en weerbare burgers. Volt wil dat burgerschapsvorming structureel, professioneel en gelijkwaardig wordt georganiseerd in het primair en voortgezet onderwijs, op alle scholen. Zo leren jongeren kritisch denken, participeren en verschillen respecteren. Volt pleit voor vakdocenten burgerschap, maatschappelijke stages en een stevige verankering van burgerschapsvorming in curriculum en schoolcultuur, zodat ieder kind toegang krijgt tot kwalitatief goed onderwijs dat bijdraagt aan een inclusieve en sterke democratie. Het inzichtelijk maken wat het nut is van een verenigd Europa en wat op dat niveau speelt, hoort daar ook bij.
- **We willen dat alle scholen zich aansluiten op de onderwijsregio.** De meeste VO-scholen in Zeist zijn aangesloten bij de onderwijsregio Midden Nederland Leert, waar gezamenlijk wordt gewerkt aan het werven, opleiden en behouden van leraren om personeelstekorten tegen te gaan. Deelname is niet verplicht, maar subsidies zijn vaak alleen via onderwijsregio's beschikbaar. Volt wil dat álle scholen in Zeist deelnemen, zodat risico's en oplossingen gedeeld worden en de onderwijskwaliteit behouden blijft. Ook het primair onderwijs moet onderdeel worden van een onderwijsregio, zodat ook zij profiteren van samenwerking en ondersteuning.

4.3 Welzijn en zorg

De zorg en welzijnssector in Nederland kenmerkt zich door zorg aanbieden zonder de de vraag naar zorg te verminderen of te voorkomen. We wachten tot mensen problemen krijgen en bieden dan pas hulp. Ook preventie is vaak reactief in plaats van proactief, zoals bij stoppen-met-roken-programma's in plaats van het voorkomen dat mensen gaan roken. De decentralisaties van de zorg naar gemeenten hadden dit patroon moeten doorbreken, maar veel gemeenten kopieerden slechts de landelijke aanpak. Daardoor bleef de beloofde vernieuwing grotendeels uit.

Volt benadrukt dat het bieden van noodzakelijke zorg essentieel blijft, maar dat gemeenten daarnaast echt ook moeten gaan inzetten op structurele preventie en vernieuwing. Daarin kunnen gemeenten een cruciale rol spelen, omdat zij dicht bij inwoners staan. Goede voorbeelden bestaan al, zoals Austerlitz Zorgt, waar bewoners samen voorzieningen organiseren die zowel welzijn vergroten als zorgkosten verminderen. Zulke initiatieven laten zien hoe de oorspronkelijke belofte van de decentralisaties wél kan worden waargemaakt.

Een gezonde samenleving vraagt om meer dan zorg verlenen: het gaat om een leefomgeving waarin gezondheid en welzijn vanzelfsprekend zijn. Gemeenten kunnen dit stimuleren door infrastructuur en processen te faciliteren die inwoners en medewerkers van organisaties helpen elkaar te ontmoeten, samen oplossingen te vinden en obstakels weg te nemen. Volt ziet een gemeente die niet boven of naast de samenleving staat, maar er middenin, in samenwerking mét inwoners, met een mix van faciliterende en soms actieve rollen.

Austerlitz Zorgt laat zien hoe dit in praktijk werkt. Met talloze vrijwilligers en initiatieven als gezamenlijke maaltijden en beweegactiviteiten wordt eenzaamheid verminderd, sociale cohesie versterkt en blijven inwoners langer gezond en zelfstandig. De resultaten zijn overtuigend: meer tevredenheid, minder zorggebruik men aanzienlijk lagere kosten³⁴. Dit bewijst dat investeren in verregaand samenwerken aan een gezonde en zorgzame samenleving niet alleen menselijker, maar ook financieel verstandiger is.

- **We introduceren het concept 'Zorgzaam Zeist'.** We maken de belofte van de decentralisaties alsnog waar. Geïnspireerd door Austerlitz Zorgt zoeken we per buurt of dorp hoe gemeenschapskracht gericht op een gezonde samenleving, vorm kan krijgen op een manier die bij die buurt of dat dorp past en waar de gemeente op basis van gelijkwaardigheid meedoet. We hanteren hierbij de aanpak van 'Vollenhove in the Picture' (VIP). Deze aanpak kun je niet in één keer in heel Zeist toepassen. De ontwikkeling van Zorgzaam Zeist is een langjarig perspectief. We stellen voor om in de komende collegeperiode een start te maken met 5 tot 10 buurten, gelijkelijk verdeeld over de 5 wijken in Zeist.
- **We stimuleren de vorming van voorzorgcirkels.** Voorzorgcirkels zijn vrijwillige netwerken van ongeveer 8 tot 15 personen die in dezelfde buurt wonen (op loop- of fietsafstand). Het gaat om mensen die elkaar preventief ondersteunen - uit 'voorzorg' - zodat iedereen op elkaar kan rekenen in tijden van kleine tegenslag of eenzaamheid. Deze laagdrempelige vorm van omzien

³⁴ Schattingen tonen 50% besparing op de WMO en 75% besparing bij langdurige zorg

naar elkaar heeft de potentie om uit te groeien tot bewonersinitiatieven op buurt- of dorpsniveau. Dat zijn belangrijke bouwstenen voor Zorgzaam Zeist zoals Volt dat voor zich ziet.

- **We willen extra ondersteuning voor mantelzorgers, bijvoorbeeld door de mogelijkheden voor respijtzorg verder uit te breiden.** Diverse mantelzorgers zijn op dit moment al overbelast. Door de toenemende druk op de zorg in combinatie met toenemende tekorten aan arbeidskrachten, verwachten we dat de druk op mantelzorgers alleen maar verder zal toenemen.
- **We hebben extra aandacht voor jeugdproblematiek.** Jeugdproblematiek werkt jarenlang door, dus tijdige aanpak daarvan levert extra rendement op. En door tijdig in te grijpen voorkomen we dat problemen groter worden. Bij de invoering van Zorgzaam Zeist in buurten en dorpen nemen we de jeugd nadrukkelijk mee.
- **Jeugdzorg wordt gezinszorg met de jongere als uitgangspunt.** Dit betekent dat er breed gekeken wordt wat een gezin nodig heeft en dat medezeggenschap voor alle jongeren die betrokken zijn bij jeugdzorg goed geregeld is.
- **Bij nieuwbouwprojecten hebben we aandacht voor woonzorgcombinaties.** Zowel ouderen als mensen in kwetsbare situaties hebben woonoplossingen nodig waarbij bepaalde zorgarrangementen beschikbaar zijn of eenvoudig beschikbaar te maken zijn. Zeker bij grotere nieuwbouwprojecten dient hier aandacht voor te zijn.
- **We investeren extra in het stoppen van intergenerationele overdracht van armoede en huiselijk geweld.** We investeren o.a. meer in begeleiding en in vroegtijdige traumaverwerking. Zo minimaliseren we de gevolgen van een trauma (en herhaling) later in iemands leven. Daarnaast helpt de gemeenschapskracht van Zorgzaam Zeist om armoede en huiselijk geweld bespreekbaar te maken en er hulp voor te krijgen.

5. Zeist en Europa

Volt gelooft in Europa. We kunnen hier in Zeist voordeel halen uit het feit dat we onderdeel zijn van de Europese familie. In Europa worden veel randvoorwaarden gecreëerd waarmee we in Zeist goede dingen kunnen doen. Daar zet Volt op in.

Volt wil de Europese Unie (EU) dichter bij de burgers brengen en de samenwerking tussen gemeenten in Europa bevorderen. Door gebruik te maken van voorlichtingscampagnes over de voordelen van de EU, willen we inwoners bij de EU betrekken en hun stem laten horen in de Europese politiek.

Volt gelooft dat samenwerking over grenzen heen de toekomst is. Alleen door samen te werken met andere Europese overheden kunnen we belangrijke onderwerpen zoals klimaatverandering en migratie goed aanpakken.

- **We behartigen actief de belangen van onze gemeente in Brussel.** We vertalen onze gemeentelijke belangen naar een inbreng op Europees niveau, bijvoorbeeld via het Europees Committee van de regio's.
- **We zoeken actief naar 'best-practices' bij andere gemeenten in heel Europa.** Het is van belang dat Zeist leert van andere gemeenten en regio's in Europa en om al bedachte vernieuwende oplossingen over te nemen. Zo voorkomen we dat we hier opnieuw het wiel uitvinden (zoals bijvoorbeeld rondom de problematiek met de wolf). Het uitgebreide netwerk van Volt in heel Europa³⁵ en het Expertisecentrum Europese Samenwerking helpt ons daarbij.
- **We zoeken actief naar samenwerking.** We maken ook gebruik van andere Europese samenwerkingsverbanden, zoals Interreg Europe, een Europese subsidieregeling voor projecten die gemeenten helpen bij het ontwikkelen van beter beleid. Door samen te werken met andere Europese gemeenten kunnen we profiteren van een nog breder netwerk en van elkaars ervaringen. Dit maakt ons slimmer in het aanpakken van problemen.
- **We maken de EU zichtbaarder in Zeist.** Het is belangrijk dat de EU, ook op gemeentelijk niveau, beter zichtbaar is. In Italië zie je EU-vlaggen op gebouwen van gemeentebesturen; dat zouden gemeenten in Nederland ook moeten doen. Dit eenvoudige gebaar kan de bekendheid en interesse in de EU en een Europees gevoel van saamhorigheid vergroten. Volt wil daarom naast de Nederlandse vlag ook een Europese vlag in de raadzaal van de gemeente.
- **We introduceren voorlichting over de rol en voordelen van de Europese Unie in het dagelijks leven van inwoners.** Wanneer inwoners beter begrijpen hoe de EU de gemeentepolitiek beïnvloedt, kunnen zij de voordelen van de EU voor gemeenten beter begrijpen. Deze verbinding tussen lokale overheden en de EU versterkt de democratie en vergroot de invloed van de stem van gemeenten in de Europese besluitvorming.

³⁵ Volt is inmiddels al in 32 Europese landen actief, inclusief Oekraïne.

Nawoord

Dit verkiezingsprogramma is in een zorgvuldig proces tot stand gekomen. Daarbij hebben we uit de volgende bronnen informatie verzameld:

- We zijn gestart met een drietal beleidssessies over respectievelijk zorg & welzijn, duurzaamheid en bereikbaarheid. Bij deze sessies hebben we naast Volt-leden ook anderen uitgenodigd die in Zeist wonen of daar anderszins een link mee hebben.
- Vervolgens hebben we met verschillende mensen in Zeist gesproken.
- Sinds april 2025 draaien we al als zogenaamde schaduwfractie mee met vergaderingen van de gemeenteraad vanaf de publieke tribune.
- Verder hebben we heel veel visie- en beleidsdocumenten van de Gemeente Zeist bestudeerd.
- Ook binnen Volt hebben we inspiratie opgedaan door verscheidene Volt beleidsdocumenten te lezen, waaronder het (concept-)verkiezingsprogramma van Volt voor de Tweede Kamerverkiezingen.
- Daarnaast hebben we met Volt Gedeputeerde Staten van Utrecht gesproken en in uiteenlopende sessies met Volt communities in andere Utrechtse gemeenten inspiratie opgedaan, waaronder Run4Volt bijeenkomsten en tweewekelijkse GRV26 meetups.

De verzamelde gegevens hebben we beoordeeld op relevantie voor de lokale situatie in Zeist. Vervolgens hebben we gekeken in hoeverre dit in lijn is met het beleid van Volt op provinciaal, landelijk en EU-niveau.

Spreekt ons verkiezingsprogramma je aan?

Overweeg dan op ons te stemmen bij de komende gemeenteraadsverkiezingen. Daarmee help je ons om wat we in dit programma beschrijven daadwerkelijk te realiseren!

Daarnaast kun je ons steunen met een donatie via: <https://voltnederland.org/doneer?team=zeist>

Of ga nog een stap verder en sluit je aan bij onze beweging. Je kunt je aanmelden als lid via de centrale Volt site: <https://volt.team/simple-join/nl-NL>

Wil je meer weten over Volt in Zeist?

Kijk dan op <https://voltnederland.org/utrecht/volt-zeist>

Of stuur een e-mail naar zeist@voltnederland.org